

4. Интернет ресурс: <http://www.nakam.info/en/>
5. Интернет ресурс: <http://www.florianbusch.com>
6. Интернет ресурс: <http://www.archdaily.com>

Аннотация

Гавриленко И. В. Студент 6 курса архитектурного факультета Киевского национального университета строительства и архитектуры.

Образность в современной японской архитектуре.

В статье изложены краткое описание и характеристика современной Японской архитектуры, и ее образность. Также статья знакомит нас с двумя японскими архитектурными компаниями Hiroshi Nakamura & NAP и Aoki Jun & Associates. На их примере понимаешь мышление современных японских архитекторов, образность объемов и пространства.

Ключевые слова: стилистика, образ, японский конструктивизм, авангард, культура.

Annotation

Havrylenko I. V. Student of 6course architectural faculty of Kiev National University of construction and architecture.

Imagery in modern japan architecture.

The article contains a brief description of modern Japanese architecture, and its imagery. Also, the article introduces us to two Japanese architectural companies Hiroshi Nakamura & NAP and Aoki Jun & Associates. On their example you understand the thinking of modern Japanese architects, imagery of volumes and space.

Key words: stylistics, image, Japanese constructivism, avant-garde, culture.

УДК 725.31.

Долгова А.В.

студент Київського національного університету будівництва і архітектури

Ел. пошта: anndolgova1995@gmail.com; Orcid ID 0000-0001-8730-4872;

Пекер А.Й.

доцент кафедри теорії архітектури

Київського національного університету будівництва і архітектури

Ел. пошта: arkady.peker@gmail.com; Orcid ID 0000-0001-6900-9534

МОДЕРНІЗАЦІЯ АРХІТЕКТУРНОГО ОБРАЗУ ЗАЛІЗНИЧНОГО КОМПЛЕКСУ

Анотація: в роботі розглядається проблема архітектурної модернізації залізничних комплексів, взаємозв'язок з соціально-економічним та технічним

прогресом. Також стаття знайомить нас з особливостями об'ємно-просторової композиції ЗВК та прикладами застосованих прийомів на практиці.

Ключові слова: залізничний вокзальний комплекс(ЗВК), образ, модернізація, композиція.

Вокзал - це перш за все образ сучасності. Це своєрідна історія в якій поєднуються, як найцікавіші архітектурні сюжети, так і сюжети соціальні. Недаремно, саме вокзал в народі ще носить назву "Ворота міста". Адже, ступаючи на незнайому платформу перше, що ми бачимо – це будівля вокзалу, тож одразу у нашій уяві формується образ того, що чекає нас за межами павільйону. Більшість вокзалів України не розраховані на теперішній пасажиропотік, не відповідають сучасним технічним і функціональним вимогам, а також є морально застарілими.

Сучасна архітектура ЗВК в останні роки істотно змінюється. Символом економічного розвитку міст стають, нові термінали вокзальних комплексів і амбітні проекти реконструкції та модернізації існуючих вокзалів. Нові комплекси забезпечують комфортне перебування і переміщення пасажирів в середовищі з ефективною функціонально-просторовою організацією. Необхідність модернізації вітчизняних ЗВК в дійсно сучасні і високотехнологічні комплекси останнім часом викликає широкий інтерес у фахівців. Ця тема набула особливої актуальності також у силу об'єктивної необхідності освоювати нові підходи і сучасні методи розвитку ЖВК.

В даний час існує тенденція до формування залізничних вокзальних комплексів як багатофункціональних міських структур. В ході свого розвитку вони перетворюються в великі містобудівні утворення, що складаються з безлічі будівель і споруд. Крім того, в світлі процесів глобалізації та інтеграції, збільшується роль вокзального комплексу як простору для здійснення комунікацій між різними культурами. Сучасні вокзали, як найважливіші міські центри тяжіння, стали місцем для обміну інформацією, торгівлі, ділових відносин, тобто просторами соціальної взаємодії.

У цих умовах актуальними стають проблеми архітектурної модернізації історично сформованих вокзальних комплексів, оскільки вони не відповідають пропонованим до них сучасним вимогам. Це обумовлено цілим комплексом проблем, які проявляються в процесі їх функціонування, зокрема: невідповідність по місткості зі збільшенням пасажиропотоку, технологічною відсталістю, недоліком мережі обслуговування та культурної сфери, низьким рівнем комфорту, неефективним використанням території, низькими екологічними і естетичними якостями. Питання модернізації залізничних вокзальних комплексів особливо актуальні для міст України, так як останнім

часом загострилися їх соціально-економічні, транспортні та екологічні проблеми. Постає проблема зміщення акцентів у розвитку вітчизняних міст, від руйнування історичного середовища їх центрів до реконструкції і модернізації привокзальних і прирейкових територій, які за даними останніх досліджень мають величезні ресурси неефективно використовуваних площ. Необхідно відзначити і той факт, що вітчизняні вокзальні комплекси сильно перевантажені потоками транспорту, на які вони ніколи не були розраховані, що посилює екологічні проблеми.

Особливість просторової композиції ЗВК складається в їх містотворчій ролі як доміанти загальноміського значення - «архітектурних воріт міста». Історично сформовані будівлі, як правило, вже не в змозі впоратися з цією роллю, так як масштаб міської забудови змінився, тому виявилася тенденція доповнювати їх в ході архітектурної модернізації акцентними висотними обсягами. Архітектурно-художні особливості модернізації ЗВК обумовлені перш за все характером взаємодії старого і нового в складі комплексу. Залежно від характеру взаємодії існуючих і нових елементів в складі комплексу особливістю модернізації є або композиційне протиставлення - контраст, або композиційна ув'язка - нюанс їх об'ємно-просторових, масштабних і стилістичних характеристик.

Особливістю є асоціативне зближення сучасної архітектури з історичними вокзальними будівлями - відродження рис архітектури, характерних для епохи розквіту вокзалів (кінця XIX - початку XX в). цей прийом застосовується і в зв'язку з необхідністю повернення вокзалів їх образної ідентичності, певної знаковості архітектури цього типу будівель, втраченої в залізничних комплексах 1960 - 1970-х рр. Таким чином, для архітектурної модернізації ЗВК на сучасному етапі характерний творчий синтез традиції і новаторства ЗВК залежно від своїх стилістичних характеристик, в даний час розвивається в наступних напрямках: технологічному, контекстуальному відродженню форм традиційної вокзальної архітектури, пошуку нової архітектурно-художньої мови. Об'ємно-просторова композиція ЗВК виявляє в собі ряд особливостей. В випадку блокування ЗВК з загальноміськими функціями він отримує складну за формою композицію, яка характеризується взаємодією декількох елементів і формується як поліцентрична структура. В випадку подальшого розвитку ЗВК як транспортного вузла його композиція характеризується підпорядкуванням елементів великого просторового ядра (яким може бути обсяг дебаркадера, перонного залу або конкорса) і формується як моноцентрична структура.

Історично сформовані вокзали, адаптовані під інші функції, також, як правило, зберігають первісну моноцентричну структуру.

Проаналізувавши зарубіжний і вітчизняний досвід архітектурна композиція ЗВК в процесі її модернізації може формуватися:

- по горизонталі, для комплексів, що розвиваються як комунікаційно-транспортні вузли і при блокуванні їх з торговою, культурно-розважальною та рекреаційною функціями (рис.1);

Рис. 1 Центральний вокзал у місті Київ, Україна.

Центр композиції - головний вестибюль, якої є складної конфігурації обсяг висотою 37 метрів з величезним еліпсоїдним віконним прорізом, рішенням з використанням прийомів і пропорцій українського бароко. Домінуюче значення головного вестибюля підкреслюється ритмом арок і пілястр уздовж крил будівлі. Ця ж єдність форми і конструкції характерна і в інтер'єрах.

- по вертикалі, в разі блокування транспортного вузла з діловою, адміністративно-діловою та готельною функціями (рис.2);

Рис.2 Самарський вокзал у Самарі, Росія.

- по вертикалі і горизонталі в разі формування габаритних багатфункціональних комплексів, що включають безліч загальноміських функцій. (рис.3)

Рис.3 Центральний вокзал Нью-Йорку, США.

Таким чином, в процесі архітектурної модернізації ЗВК набувають, як правило, або лінійну композицію, що просторово розвивається вздовж залізничних колій або над ними, або розчленовану, для ЗВК з безліччю супутніх функцій, що мають кілька напрямків просторового розвитку.

Компактна композиція характерна для порівняно невеликих будівель вокзалів, архітектурна модернізація яких зачіпає тільки кордон існуючого обсягу або підземний простір.

Модернізація ЖВК покликана вирішити багато проблем, що виникають при розвитку сучасних міст, серед них: формування і розвиток транспортних комунікацій міста; стимулювання міської життєдіяльності; збереження міського простору і формування якісно нової міського середовища; формування зв'язків в міському просторі; створення соціального різноманіття; відповідність історичному і культурному контексту; відповідність вимогам різноманітних функцій і забезпечення їх взаємозв'язку; відповідність економічним вимогам; впровадження новітньої техніки (в т. ч. нових транспортних систем).

Література:

1. В.М. Батирев. “Вокзалы”. Москва, Стройиздат, 1988;
2. Мурун А.Ю. Принципи архітектурної модернізації залізничних вокзальних комплексів на сучасному етапі: Для великих і найбільших міст.: дис. ... канд. арх. (18.00.02) / А.Ю. Мурун. - Нижній Новгород, 2005. - 188с
3. Голубев, Г. Е. Містобудівні основи архітектурно-просторової організації транспортних споруд - М., 1982. - с.
4. Інтернет ресур: <http://www.alyoshin.ru>
5. Інтернет ресур: <https://masterok.livejournal.com>
6. Пятигорець Г. С. “Удосконалення ціноутворення на додаткові послуги залізничних вокзалів”, дисертація кандидата економічних наук (08.00.04) – Дніпропетровський національний університет залізничного транспорту ім. В.Лазаряна – Д. 2012.210 с.

Аннотация

Долгова А. В. студент Киевского национального университета строительства и архитектуры.

Пэкер А. Й. доцент кафедры теории архитектуры Киевского национального университета строительства и архитектуры.

Модернизация архитектурного образа железнодорожного комплекса.

В работе рассматривается проблема архитектурной модернизации железнодорожного комплекса, взаимосвязь с социально-экономическим и техническим прогрессом. Также статьей знакомится нас с особенностями объемно-пространственной композиции ЖВК и примерами использования приемов на практике.

Ключевые слова: железнодорожный вокзальный комплекс (ЖВК), образ, модернизация, композиция.

Annotation

Dolgova A. V. Student Kyiv National University of Civil Engineering and Architecture.

Packer A. Y. Associate Professor of the Department of Theory of Architecture Kyiv National University of Civil Engineering and Architecture.

Modernization of the architectural image of the railway complex.

The paper considers the problem of architectural modernization of the railway complex, the relationship with socio-economic and technological progress. Also, the article acquaints us with the features of the voluminous-spatial composition of the railway complex and examples of the use of techniques in practice.

Key words: railway complex, representation, modernization, composition.